

Til lovforslag nr. L 172

Folketinget 2012-13

Betænkning afgivet af Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 14. maj 2013

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven og vævsloven

(Aktindsigt, levende donors samtykke til donation, sterilisation samt definitionspræciseringer i vævsloven)

[af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag)]

1. Ændringsforslag

Ministeren for sundhed og forebyggelse har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 28. februar 2013 og var til 1. behandling den 12. marts 2013. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og ministeren for sundhed og forebyggelse sendte den 11. januar 2013 dette udkast til udvalget, jf. SUU alm. del – bilag 121. Den 28. februar 2013 sendte ministeren for sundhed og forebyggelse de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra Forebyggelses- og Patientrådet og Cryos International – Denmark ApS.

Ministeren for sundhed og forebyggelse har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har Cryos International – Denmark ApS mundtligt over for udvalget redegjort for sin holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 17 spørgsmål til ministeren for sundhed og forebyggelse til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* (udvalget med undtagelse af DF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (DF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil dog stemme for det stillede ændringsforslag.

Dansk Folkeparti havde gerne set lovforslaget delt, men da ministeren ikke har taget opfordringen til sig, er Dansk Folkeparti nødsaget til at stemme imod hele lovforslaget.

Et af punkterne i lovforslaget går ud på at præcisere en gældende lov, for at leve op til det man allerede gør i dag. Dansk Folkeparti er imod, at der indføres en bestemmelse, der gør, at personer, der ikke selv kan samtykke, kan blive udsat for den fare, det er at blive lagt i narkose og eksempelvis få udtaget knoglemarv. Dansk Folkeparti er imod at bruge mindreårige som levende donorer, når de ikke selv – på grund af alder og modenhed – er i stand til at forholde sig til indgrebet. Selv om det er for at hjælpe et familiemedlem er Dansk Folkeparti imod og ønsker derfor heller ikke at stemme for en præcisering af loven.

I forhold til at bruge donorer over 18 år, som eksempelvis kunne det være en dement, en udviklingshæmmet el.lign., ser Dansk Folkeparti de samme udfordringer. Som myndig kan man selv tage stilling til, om man vil bruges som donor eller til forsøg. Voksne bør opfordres, så man undgår situationer, hvor der ønskes væv fra en bevidstløs person.

Dansk Folkeparti kan derfor tilslutte sig udtalelser fra nogle medlemmer af Det Etske Råd samt Forebyggelses- og Patientrådet:

»Hvis man ønsker et samfund, hvor også de svageste borgere skal kunne bestemme over deres egen krop og hvilke indgreb og risici, de ønsker at underkaste sig, må man stille krav om et informeret samtykke til donation. Da en person, som mangler evnen til selv at give samtykke, næppe vil kunne vurdere risici og overskue konsekvenserne af en donationsbeslutning, vil det efter medlemmernes opfattelse være

grundlæggende forkert at udføre et operativt indgreb, som ikke alene er for personens egen skyld. Disse medlemmer ønsker ikke et samfund, hvor inhabile personer er en form for »reservedelslager« for den øvrige familie.«

På grund af disse to forhold kan Dansk Folkeparti ikke stemme for forslaget. Dansk Folkeparti er godt klar over, at disse forslag er fremsat for at kunne redde liv, men Dansk Folkeparti ønsker dels en større indsats for at få knoglemarvsdonorer, dels at vi i Danmark etablerede en navlesnorsbank, så vi ville kunne hjælpe flere mennesker uden at skulle lave indgreb på inhabile.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af ministeren for sundhed og forebyggelse, tiltrådt af udvalget:

Annette Lind (S) Flemming Møller Mortensen (S) Julie Skovsby (S) Karen J. Klint (S) Sophie Hæstorp Andersen (S) fmd.

Daniel Toft Jakobsen (S) Orla Hav (S) Camilla Hersom (RV) Marlene Borst Hansen (RV) Liv Holm Andersen (RV)

Jonas Dahl (SF) Eigil Andersen (SF) Özlem Sara Cekic (SF) Stine Brix (EL) Per Clausen (EL) Hans Andersen (V) nfm.

Martin Geertsen (V) Jane Heitmann (V) Sophie Løhde (V) Hans Christian Schmidt (V) Eyvind Vesselbo (V)

Gitte Lillelund Bech (V) Liselott Blixt (DF) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Karina Adsbøl (DF)

Mette Hjermind Dencker (DF) Joachim B. Olsen (LA) Thyra Frank (LA) Benedikte Kiær (KF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Til § 1

1) Nr. 3 affattes således:

»3. I § 52, stk. 2, 3. pkt., der bliver 4. pkt., indsættes efter »under 18 år«: »eller for en person, som mangler evnen til selv at give samtykke,«.

[Lovteknisk korrektion]

Bemærkninger

Til nr. 1

Der er tale om en lovteknisk ændring, således at det tydeliggøres, at den foreslåede ændring i § 1, nr. 3, vedrører sundhedslovens 52, stk. 2, 3. pkt., der med forslaget ændres til 4. pkt.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	9
Socialdemokratiet (S)	45	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Oversigt over bilag vedrørende L 172

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra ministeren for sundhed og forebyggelse
2	Henvendelse af 11/3-13 fra Forebyggelses- og Patientrådet
3	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	Henvendelse af 8/4-13 fra Forebyggelses- og Patientrådet
6	Ændringsforslag fra ministeren for sundhed og forebyggelse
7	Henvendelse af 29/4-13 fra Cryos International – Denmark ApS
8	1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 172

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelse af 11/3-13 fra Forebyggelse- og Patientrådet, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, hvem der har erstatningspligten, hvis et barn fødes med en alvorlig genetisk sygdom, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvorvidt vævsdirektivet overimplementeres, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
4	Spm., om sædbanker har eller fremover vil have, en særlig lovmæssig forpligtelse til at oplyse kvinder om mulige risici for, at et donorbarn kan fødes med en eller flere genetiske sygdomme, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
5	Spm. om at sikre, at der ikke kan lægges pres på et mindreårigt barn, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
6	Spm. om at justere serviceloven således, at serviceloven og sundhedsloven peger i samme retning i forhold til journaladgang til mindreåriges patientjournaler, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
7	Spm. om at sikre, at adgangen til patientjournalen hos mindreårige afgrænses korrekt, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, at anden form for prævention skal have været overvejet forinden ansøgningen om sterilisation, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
9	Spm. om Norges og Sveriges erfaringer omkring børn og personer, som mangler evnen til at samtykke, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
10	Spm., om der har været erstatningssager i Norge og Sverige de seneste 5 år omkring donation af gendanneligt væv fra inhabile og mindreårige, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå

- 11 Spm. om antallet af hospitalsværger i Danmark, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 12 Spm., om en hospitalsværge kan initiere en donation til f.eks. et mindreårigt barn, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om, hvorledes lovforslaget finansieres, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 14 Spm., om samtaleforløb f.eks. kan forgå på tegnsprog eller et andet »sprog« end talesprog, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om at bekræfte, at når det af forslaget fremgår, at en person »mangler evnen til selv at give samtykke«, så henvises der ikke til en person, der befinder sig i bevidstløs tilstand eller som f.eks. ligger i kunstig koma m.v., til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om kommentar til henvendelsen af 8/4-13 fra Forebyggelses- og Patientrådet vedr. ændring af sundhedsloven og vævsloven, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om kommentar til henvendelse af 29/4-13 fra Cryos International – Denmark ApS, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå